

Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип
“Goce Delcev” University – Stip
Педагошки факултет
Faculty of Pedagogy

ГОДИШЕН ЗБОРНИК
ANNUAL MISCELLANEOUS
COLLECTION

Штип – Stip
2007 / 2008

Годишен зборник на Педагошки факултет

Издавач
Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип

За издавачот
Проф. д-р Саша Митрев

Главен и одговорен уредник
Проф. д-р Блаже Китанов

Редакциски одбор
Проф. д-р Блаже Китанов
Проф. д-р Емилија Петрова-Ѓорѓева
Доц. д-р Снежана Јованова-Митковска
Доц. д-р Соња Петровска
Асс. м-р Кирил Барбареев
Асс. м-р Трајче Стојанов

Лектура
Даница Гавриловска-Атанасовска

Компјутерска подготовка
Славе Димитров

Адреса
Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Педагошки факултет
Булевар „Гоце Делчев“ бр. 89
2000 Штип

СОДРЖИНА

Д-р Блаже Китанов Повторно воскреснување на Гоце Делчев.....	7
Доц. д-р Снежана Јованова-Митковска Постапки и инструменти за собирање на податоци – Тестирање и тестови на знаења	11
Д-р Снежана Ставрева-Веселиновска, вонреден професор Ѓокиќ Милена, помлад асистент Како да им помогнеме на децата да ја разберат и да ја почитуваат природата?	23
Доц. д-р Владо Петровски Мултикултурализмот, глобализацијата и образованието	31
Доц. д-р Снежана Мирасчиева Комуникациската парадигма на наставата	41
М-р Трајче Стојанов Информација за реализираниот студиски престој на Московскиот педагошки државен универзитет	53
М-р Кирил Барбареев Детето и драмската уметност	57

М-р Трајче Стојанов

ИНФОРМАЦИЈА ЗА РЕАЛИЗИРАНИОТ СТУДИСКИ ПРЕСТОЈ НА МОСКОВСКИОТ ПЕДАГОШКИ ДРЖАВЕН УНИВЕРЗИТЕТ

Како резултат на Договорот помеѓу Педагошкиот факултет, т.е. Универзитетот „Гоце Делчев“ од Штип, Р. Македонија, и Московскиот педагошки државен универзитет во Москва, РФ (МПГУ), имав можност да реализирам студиски престој на наведениот Универзитет во Москва, во периодот од 22 март до 10 јуни 2008 година.

Универзитетскиот кампус, каде главно се изведува наставата, е сместен во југозападниот дел на Москва и располага со четири згради - студентски домови, учебен комплекс, спортски терени и покриена сала, централна библиотека и други придружни објекти (бифе, ресторан и сл.). Административниот дел на Универзитетот, пак, е сместен во прекрасно, старо здание во центарот на градот, каде се наоѓа и Филолошкиот факултет.

Посетата имаше две главни цели. Првата требаше да ми овозможи да стекнам увид во начинот на организираност, поставеност и содржините на групата философски предмети (Философија, Логика, Етика, Естетика и Културологија) на тамошниот Педагошки факултет, кои се предаваат и на Педагошкиот факултет во Штип. Втората цел од посетата беше изработката на мојот докторат, пријавен на Филозофски факултет во Скопје, со наслов „*Основни проблеми и особености на руската религиска философија*“.

Во реализацијата на тие цели имав бројни активности, како во рамките на предвидената програма, така и надвор од неа, единствено како резултат на несебичното залагање на тамошните професори, мои колеги, да ми овозможат максимална полза и ефект, во релативно кусиот период, за така амбициозно поставените задачи.

За време на престојот ми беше организиран секојдневен, интензивен курс по руски јазик од страна на Катедрата за руски јазик за странци, која функционира во рамките на Универзитетот и каде една година се обучуваат сите странци, пред да пристапат на некој од факултетите на Универзитетот.

Во насока на остварување на првата цел, имав организирано претставување на начинот на поставеност на Педагошкиот факултет (на двете насоки), увид во наставните планови и програми, со акцент на предметите од философскиот корпус. За време на престојот ми беше организирана посета на предавања на Педагошкиот факултет, по предметите: Философија, Логика, Етика, Естетика и Културологија, со што добив можност за увид во начините, методите и содржините на тие предмети.

Без намера да го оптоварувам текстот со стручна експертиза, само ќе споделем еден интимен впечаток од посетата на тие предавања. Имено, фактот

дека во голем дел од нив (каде тоа го дозволуваше материјалот), пристапот беше проблемски, а така впрочем беа организирани и учебниците кои имав можност да ги консултирам. Тоа, според мене, се покажува како многу поефикасен и попровокативен пристап за студентите од нефилософските факултети, што слушаат философски предмети. Но, од друга страна, имам личен впечаток дека и студентите покажуваат поголема ангажираност, со што им даваат можност на наставниците да презентираат и поголем опсег на проблеми и попродабочени теми.

Предавањата од оваа група философски предмети на МПГУ се организирани од Катедрата по философија, која постои во рамките на Универзитетот. Имено, таа Катедра го „опслужува“ Универзитетот со наставен кадар кој е потребен за изведувањето на наставата од корпусот философски предмети, при што за еден предмет има барем двајца професори од кои студентите имаат можност да избираат. На овој начин, со катедри, се организирани и предавањата по другите предмети, за кои не постојат факултети во рамките на Универзитетот (на пример, во рамките на Универзитетот не постои Факултет за биологија или хемија, но постои Катедра за биологија, која ги реализира наставните програми на различните факултети каде има предмети од овој корпус). На некој начин, функционира како интегриран Универзитет со одлично ниво на ефикасност и искористеност на сите расположливи хумани ресурси.

Втората цел – изработката на мојот докторат – започна да се реализира токму на Катедрата за философија, но благодарение на личното залагање на неколкумина од тамошните колеги, се прошири и надвор од рамките на Универзитетот. Така, добив уникатна можност да соработувам со неколку исклучителни професионалци, професори од други универзитети во Москва, специјалисти во областа што е тема на мојот докторат. Меѓу другите, морам да ја издвојам соработката со професорот Михаил Маслин од Московскиот државен универзитет „Ломоносов“, заради неговото крајно ангажирано и максимално залагање во концепирањето на основните пунктови на мојата тема. И како човек и како професионалец, професорот Михаил Маслин со радост ги споделуваше со мене сите свои сознанија, со желба максимално да се продлабочат моите знаења од иследуваната област. На неколкуте средби на Филозофскиот факултет при Универзитетот „Ломоносов“, од негова страна добив неспоредливо вредни упатства и забелешки за мојот докторат, за што и во оваа пригода му ја изразувам мојата благодарност.

Како уникатна можност при ваквите специјализации, при кои вршите иследувања за докторска или магистерска тема, секако се покажува можноста да дојдете до литература, до која инаку никако не би можеле да дојдете. За таа цел, од страна на домаќините ми беше овозможен пристап до сите библиотеки, архиви и електронски бази. Се разбира, највредно и најинспиративно се покажа истражувањето во главната Руска државна библиотека – „В. И. Ленин“, за што ми беше обезбедена членска карта и непречен пристап до сите, за мене, интересни материјали. Да се пишува за руската философија и да се биде на

врутокот на таа философија – зарем може повеќе да посака еден истражувач!?

Во секој случај, при ваквите подолги специјалистички престои, постои еден „ирационален остаток“ нешто што е надвор од предвидените програми и планови, нешто што е резултат на самиот престој таму. Тоа се контактите со луѓето, комуникацијата со колегите, допирот со друга култура, увидот во друг систем, доживувањето на посебниот дух на просторот и времето туѓо... А, всушност, тоа е и највредното, најблагодарното искуство што човек може да го понесе од ваквите престои. Тоа е она нешто што ве прави не толку подобар професионалец, но во секој случај поинаков и подобар човек, а тоа го нема запишано во ниту една програма, тоа не е дел од ниту една официјална агенда за вакви специјалистички престои. И, иако во сертификатот што го добив за успешно реализираната специјализација не го пишува тоа, сепак, тоа е највредното, најдлабокото и најтрајното искуство, што од таму го понесов. А за тоа искуство нема и зборови доволни, достојни на тоа доживување... За опис на тоа искуство, следниот пат, таму треба да престојува поет.